

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W LUBLINIE

20-027 Lublin, ul. Karłowicza 4 IX p., tel./fax 81 467 91 27, 81 534 07 81

Lublin, 29 listopada 2019 r.

RIO – II – 600/41/2019

Pan Waldemar Raczyński
Wójt Gminy
22 - 417 Stary Zamość 6

Szanowny Panie Wójcie

W dniach od 18 września do 23 października 2019 r. (z uzasadnionymi przerwami) Regionalna Izba Obrachunkowa w Lublinie przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej gminy Stary Zamość. Protokół kontroli podpisano 5 listopada 2019 r.

W zakresie niektórych nieprawidłowości o incydentalnym charakterze lub wyeliminowanych w trakcie kontroli po udzieleniu stosownego instruktażu – nie formułowano wniosków pokontrolnych.

Poniżej podaję stwierdzone nieprawidłowości i uchybienia oraz wnioski co do sposobu ich wyeliminowania, stosownie do przepisów art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2137).

W załączniku do wystąpienia pokontrolnego wskazuję osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości.

1. W zakresie rachunkowości i sprawozdawczości:

1.1. Nieujmowanie – na kontach rozrachunkowych – operacji poprzedzających płatność wydatków dokonywanych z kasy – str. 5 protokołu.

Ujmować – na właściwych kontach rozrachunkowych – wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność wydatków, w związku z przepisami art. 40 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 869 z późn. zm.).

- 1.2. *Niewykazanie – w jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S za 2018 r. – pozostałych do zapłaty należności z tytułu funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej (wykazanie ich tylko w sprawozdaniu zbiorczym) – str. 12 - 13 protokołu.*

W jednostkowym sprawozdaniu Rb-27S „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego” wykazywać dane związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, w takiej samej wysokości jak w sprawozdaniu Rb-27ZZ „Sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami”, stosownie do przepisów § 6 ust. 5 „Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego”, stanowiącej Załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393 z późn. zm.).

Zbiorcze sprawozdania budżetowe, w szczególności sprawozdań jednostkowych, sporządzać na podstawie sprawozdań jednostkowych jednostek podległych oraz sprawozdania jednostkowego jednostki samorządu terytorialnego, jako jednostki budżetowej i jako organu, zgodnie z przepisami § 6 ust. 1 pkt 3 tego rozporządzenia.

2. W zakresie budżetu gminy:

2.1. W zakresie dochodów budżetowych:

- 2.1.1. *Przypadki niezachowania powszechności opodatkowania podatkiem rolnym oraz od nieruchomości – str. 19, 21, 22 protokołu.*

W celu zapewnienia powszechności opodatkowania podatkiem rolnym oraz od nieruchomości, dokonywać okresowej weryfikacji danych zawartych w ewidencji podatkowej z ewidencją geodezyjną, w związku z przepisami art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. Prawo geodezyjne i kartograficzne (Dz. U. z 2019 r. poz. 725 z późn. zm.).

Opodatkować właścicieli i posiadaczy gruntów, wskazanych w protokole kontroli, podatkiem rolnym i od nieruchomości, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 i art. 3a ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. o podatku rolnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1256 z późn. zm.) oraz art. 3 ust. 1 i art. 2 ust. 3 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1170 z późn. zm.), z uwzględnieniem okresu przedawnienia prawa do wymiaru zobowiązań podatkowych i okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 68 i art. 70 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2019 r. poz. 900 z późn. zm.).

2.1.2. Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości innej powierzchni nieruchomości komunalnej niż wynikająca z zawartej umowy najmu – str. 19, 20 protokołu.

Podatkiem od nieruchomości opodatkowywać prawidłową powierzchnię nieruchomości lub ich części, stanowiących własność gminy, mając na uwadze przepisy art. 3 ust. 1 pkt 4 w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Wyjaśnić – w ramach czynności sprawdzających informacje podatkowe – na podstawie przepisów art. 274a § 2 w związku z art. 3 pkt 5 Ordynacji podatkowej, jaka powierzchnia gruntów i jaka powierzchnia użytkowa budynku, stanowiących własność gminy, jest faktycznie w posiadaniu osoby fizycznej wskazanej w protokole kontroli, celem prawidłowego opodatkowania tej osoby należnym podatkiem od nieruchomości.

2.1.3. Przypadki nieprawidłowego sprawdzania deklaracji podatkowych, o czym świadczy:

- niewezwanie podatnika do złożenia korekty deklaracji na podatek rolny, w związku z wykazaniem w niej gruntów oznaczonych w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi”, jako zwolnionych z podatku rolnego na podstawie uchwały Rady Gminy,
- niewyjaśnienie przyczyn niewykazania przez podatnika w deklaracji na podatek leśny gruntów i niezłożenia załącznika do tej deklaracji,
- opodatkowanie innej powierzchni gruntów niż wynikająca z dokumentów (z ewidencji geodezyjnej i umów) lub ich nieopodatkowanie,
- opodatkowanie pojazdów podatkiem od środków transportowych na podstawie nieprawidłowo/niekompletnie wypełnionych deklaracji,
- opodatkowanie niektórych podatników podatku od środków transportowych na podstawie deklaracji złożonej na nieobowiązującym formularzu – str. 22 - 24, 26, 27 protokołu.

Sprawdzać przedkładane deklaracje podatkowe, w celu stwierdzenia ich formalnej poprawności oraz ustalenia stanu faktycznego, w zakresie niezbędnym do stwierdzenia jego zgodności z przedstawionymi dokumentami, stosownie do przepisów art. 272 pkt 2 i 3 Ordynacji podatkowej.

W razie wątpliwości co do poprawności złożonej deklaracji, wzywać podatnika do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny, ze względu na które dane zawarte w deklaracji podaje się w wątpliwość, stosownie do przepisów art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Przy opodatkowywaniu gruntów uwzględniać przepisy art. 21 ust. 1 ustawy – Prawo geodezyjne i kartograficzne, zgodnie z którymi podstawę wymiaru podatków stanowią dane zawarte w ewidencji gruntów i budynków, pamiętając, że grunty oznaczone w ewidencji geodezyjnej symbolem „Bi” (inne tereny zabudowane) podlegają opodatkowaniu podatkiem od nieruchomości, w związku z art. 2 ust. 1 pkt 1 i ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Szkoły publiczne, będące posiadaczami użytków rolnych, opodatkowywać podatkiem rolnym na podstawie przepisów art. 3 ust. 1 pkt 4 ustawy o podatku rolnym. Jednostki te korzystają ze zwolnienia z podatku rolnego – na podstawie art. 12 ust. 2 pkt 2 ustawy o podatku rolnym – w zakresie gruntów zajętych na działalność oświatową, w sytuacji gdy złożą wniosek o zwolnienie, a organ podatkowy udzieli zwolnienia na podstawie decyzji, stosownie do przepisów art. 13d ust. 1 tej ustawy, przy czym zwolnienie stosowane jest od pierwszego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek (art. 13d ust. 3 ustawy). W przypadku gdy jednostka nie złoży wniosku, zwolnienie z podatku rolnego nie może być zastosowane.

W przypadku środków transportowych stanowiących zespoły pojazdów – za podstawę opodatkowania przyjmować dopuszczalną masę całkowitą zespołu pojazdów, w związku z przepisami art. 8 i art. 10 ust. 1 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych.

Podatników podatku od środków transportowych, którzy nie wypełnili deklaracji w sposób kompletny, wzywać do ich uzupełnienia, mając na uwadze przepisy art. 274a § 2 Ordynacji podatkowej.

Prawidłowo opodatkować podatników, objętych kontrolą, z uwzględnieniem okresu przedawnienia zobowiązań podatkowych, wskazanego w przepisach art. 70 § 1 Ordynacji podatkowej.

2.1.4. Wykazanie – w deklaracji na podatek leśny za 2018 r. sporządzonej przez Urząd Gminy – innej (mniejszej) powierzchni lasów niż wynikająca z ewidencji geodezyjnej – str. 23 protokołu.

W deklaracji na podatek leśny wykazywać rzetelne dane w zakresie przedmiotów podlegających opodatkowaniu, w związku z przepisami art. 6 ust. 5 pkt 1 i art. 2 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 30 października 2002 r. o podatku leśnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 888).

2.1.5. Nieprawidłowości w zakresie opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi, polegające na:

- *odpisaniu – pod datą 2 stycznia 2019 r. – zobowiązań z tytułu tej opłaty, jako przedawnionych, mimo niezastąpienia tej przesłanki,*
- *odpisaniu części zobowiązań z tego tytułu, mimo niewyjaśnienia, czy doszło do przerwania biegu terminu ich przedawnienia,*
- *umorzeniu odsetek za zwłokę (w związku z wydaniem decyzji w sprawie umorzenia zaległości) w wysokości nie przekraczającej kwoty 8,70 zł – str. 33, 34 protokołu.*

Odpisu przedawnionych zobowiązań z tytułu opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi dokonywać nie wcześniej niż po upływie 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności, mając na uwadze przepisy art. 70 § 1 i

§ 4 Ordynacji podatkowej oraz art. 6q ust. 1 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz. U. z 2019 r. poz. 2010).

W przypadku umorzenia zaległości z tytułu tej opłaty, wysokość odsetek za zwłokę, podlegających umorzeniu (z mocy prawa) razem z należnością główną, wyliczać z uwzględnieniem zasady określonej w przepisach art. 54 § 1 pkt 5 Ordynacji podatkowej w związku z art. 6q ust. 1 ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, w myśl której odsetek za zwłokę nie nalicza się jeżeli ich wysokość nie przekraczałaby trzykrotności wartości opłaty pobieranej przez operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. Prawo pocztowe (Dz. U. z 2018 r., poz. 2188 z późn. zm.), za traktowanie przesyłki listownej jako przesyłki poleconej, mając na uwadze przepisy art. 67a § 2 Ordynacji podatkowej.

Ponadto, w przypadku wynajmu lokali użytkowych utrzymywać je w stanie przydatnym do umówionego użytku, w związku z przepisami art. 662 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1974 r. Kodeks cywilny (Dz.U. z 2019 r. poz. 1145) oraz realizować prawa i obowiązki stron tej umowy, mając na uwadze przepisy art. 662 § 2, art. 663, art. 664 tej ustawy. Jeżeli w trakcie trwania umowy powstały wady uniemożliwiające przewidziane w umowie korzystanie z lokalu, rozwiązywać umowę (i nie naliczać czynszu), mając na uwadze przepisy art. 659 § 1 i art. 664 § 2 Kodeksu cywilnego – str. 30, 31 protokołu.

2.2. W zakresie wydatków budżetowych:

2.2.1. Dwukrotne wliczenie pracownikowi do okresu zatrudnienia tego samego okresu pracy w indywidualnym gospodarstwie rolnym, co skutkowało wypłaceniem przed nabyciem prawa: nagrody jubileuszowej i wyższej stawki dodatku za wieloletnią pracę (zawyżono dodatek w okresie od lipca 2017 r. do sierpnia 2019 r. łącznie o 796,20 zł) – str. 41 protokołu.

Do okresów pracy uprawniających do dodatku za wieloletnią pracę i nagrody jubileuszowej wliczać wszystkie poprzednio zakończone okresy zatrudnienia oraz inne okresy, jeżeli z mocy odrębnych przepisów podlegają one wliczeniu do okresu pracy, od którego zależą uprawnienia pracownicze, stosownie do przepisów art. 38 ust. 5 ustawy z dnia 21 listopada 2008 r. o pracownikach samorządowych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1282).

Wyższą stawkę dodatku wypłacać w terminach określonych w przepisach § 7 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 15 maja 2018 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 936 z późn. zm.).

Nagrodę jubileuszową wypłacać nie wcześniej niż po nabyciu przez pracownika prawa do tej nagrody, stosownie do przepisów § 8 ust. 1 i 4 tego rozporządzenia.

Rozważyć wystąpienie do pracownika o zwrot nadpłaconej kwoty dodatku za wieloletnią pracę lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040 z późn. zm.).

2.2.2. Nieterminowe wypłacanie odpraw emerytalnych oraz nieprawidłowe ustalenie wysokości jednej z nich (zawyżenie o 120 zł) – str. 43 protokołu.

Jednorazową odprawę w związku z przejściem pracownika na emeryturę lub rentę z tytułu niezdolności do pracy, wypłacać w dniu ustania stosunku pracy, stosownie do przepisów § 9 rozporządzenia w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych.

Wynagrodzenie, będące podstawą obliczenia odprawy emerytalnej, obliczać według zasad obowiązujących przy ustalaniu ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, zgodnie z przepisami art. 38 ust. 3 i 4 ustawy o pracownikach samorządowych.

Rozważyć wystąpienie do pracownika o zwrot nadpłaconej kwoty odprawy lub jej wyegzekwowanie od osoby odpowiedzialnej, stosując zasady określone w przepisach działu piątego ustawy.

2.2.3. Nieprawidłowości przy udzieleniu w 2018 r. dotacji z budżetu gminy na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu, polegające na:

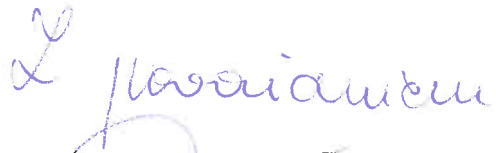
- *nieogłoszeniu i nieterminowym ogłoszeniu wyników otwartego konkursu ofert,*
- *zawarciu umowy na realizację zadania przed ogłoszeniem wyników konkursu,*
- *niezakwestionowaniu wydatków wykazanych w sprawozdaniu klubu sportowego, dokonanych w niektórych pozycjach kosztów w kwotach wyższych niż określone w kosztorysie ofertowym i przekraczających ustalony w umowie dopuszczalny poziom zmian – str. 54 i 55 protokołu.*

Wyniki otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych ogłaszać niezwłocznie po wyborze oferty, a po ich ogłoszeniu bez zbędnej zwłoki zawierać umowy o wsparcie realizacji zadania publicznego lub o powierzenie realizacji zadania, zgodnie z przepisami art. 15 ust. 2j i ust. 4 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. z 2019 r. poz. 688 z późn. zm.).

Sprawdzać przestrzeganie przez dotowane podmioty postanowień zawartych umów na realizację zadań publicznych, tj. czy w poszczególnych rodzajach kosztów związanych z realizacją zadania dokonano wydatków do wysokości kwot określonych w kosztorysie ofertowym, będącym załącznikiem do umowy lub – w przypadku wystąpienia zmian – czy dokonano ich do ustalonego w umowie maksymalnego poziomu dopuszczalnych przesunięć w pozycjach kosztorysowych, mając na uwadze przepisy art. 16 ust. 1 i art. 17 pkt 3 cytowanej ustawy.

Jeżeli uważa Pan, że wśród wniosków zawartych w tym wystąpieniu są takie, które naruszają prawo przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie, przysługuje Panu – zgodnie z art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Lublinie w ciągu 14 dni od otrzymania tego wystąpienia.

Jednocześnie informuję, że – stosownie do przepisu art. 9 ust. 3 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych – jest Pan zobowiązany zawiadomić Izbę o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub o przyczynach ich niewykonania – w formie pisemnej i elektronicznej (plik w formacie Microsoft Word (*.doc) lub Rich Text Format (*.rtf) na adres: wkgf@lublin.rio.gov.pl) – w terminie 30 dni od daty doręczenia Panu tego wystąpienia, mając na uwadze przepisy art. 27 tej ustawy.

Zastępca Prezesa
Alina Smagała

Do wiadomości:

Rada Gminy Stary Zamość

